

Participatory Management Affecting the Management Standards of Vocational Education Institutions under the Central Institute of Vocational Education Region 5

Phumchai Pumvichien^{1*} and Supattarasak Khumsamart²

¹ Master of Education (Education Administration), Thonburi University, Thailand

² Thonburi University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: phumchai@gmail.com

ABSTRACT

This research article aims to study (1) the level of participatory management in educational institutions, (2) the standard of vocational education management in educational institutions, and (3) the impact of participatory management on the standards of vocational education management in institutions under the Central Vocational Education Institute 5. The sample used for the research was randomly selected using stratified sampling, consisting of 217 administrators and teachers. The research instrument included a questionnaire on participatory management affecting the standards of vocational education management in educational institutions. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and the validity and reliability of the questionnaire. The hypothesis testing utilized stepwise multiple regression analysis. The research findings revealed that: 1) Overall, the level of participatory management in educational institutions had a mean score in the high range. When considering each aspect, the aspect of autonomy in responsibility had the highest mean score, followed by the aspect of commitment. The aspect of mutual trust had the lowest mean score. 2) The standard of vocational education management in educational institutions also had a mean score in the high range. When analyzed by individual aspects, the aspect of vocational education curriculum had the highest mean score, followed by the aspect of implementing policies. The aspect of teaching and learning management in vocational education had the lowest mean score. 3) The participatory management factors that significantly influenced the standards of vocational education management in educational institutions, in order of predictive influence, included shared goals and objectives, mutual trust, commitment, and autonomy in responsibility. These factors significantly affected the standards of vocational education management at the .01 level, with a multiple correlation coefficient of .876, indicating that they could predict 76.70% of the standards of vocational education management.

Keywords: Participatory Management, Vocational Education Management Standards, Central Institute of Vocational Education Region 5

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

ภูมิชาย พุมวิเชียร^{1*} และ สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ²

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยธนบุรี ประเทศไทย

² มหาวิทยาลัยธนบุรี ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: phumchai@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (2) ระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา (3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวนรวม 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน ส่วนด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายตามลำดับมากที่สุด ได้แก่ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การไว้วางใจกัน ความยึดมั่นผูกพัน และความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .876 สามารถร่วมกันทำนายมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 76.70

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา, สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5

© 2025 JAE: Journal of Applied Education

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักในการกำหนดนโยบายและประเมินการจัดการศึกษาของชาติ โดยมีมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง หน่วยงานด้านอาชีวศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนามาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพัฒนางานร่วมกัน เพื่อสร้างความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งมีภารกิจในการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ กฎหมายการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาแก่ผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเท่าเทียม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) อย่างไรก็ตาม การประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าสถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาในด้านการประกันคุณภาพและการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งอาจเกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารที่ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานการอาชีวศึกษาและหลักสูตรการอาชีวศึกษา รวมถึงการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับเศรษฐกิจของชาติ โดยการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ในกรณีศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาวิชาชีพในพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยประกอบด้วย 7 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล และวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะส่งผลให้เกิดมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา สำหรับงานวิจัยอื่นที่ช่วยสนับสนุนงานวิจัยนี้จะกล่าวได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (นิตยา เกตุแก้ว และมังกร หริรักษ์, 2567) จากการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณภาพการศึกษาด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

จากความเป็นมาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครู ตามมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัด สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5
2. เพื่อศึกษาระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5
3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ปีการศึกษา 2567 จำแนกเป็น 7 สถานศึกษาดังนี้ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล และวิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน จำนวน 500 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 เทียบกับตารางของเครจซี่และเมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จำนวน 217 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ(rating scale) โดยกำหนดค่าระดับของแบบสอบถาม ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือ ของลิเคิร์ต (Likert's five Rating Scale) (Likert, 1961) มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษามีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยกำหนดค่าระดับของแบบสอบถาม ตามแนวทางการสร้างเครื่องมือของ ลิเคิร์ท (Likert's five Rating Scale) (Likert, 1961) มีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ ทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ร่างแบบสอบถามตามลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปตรวจสอบ ความถูกต้องอีกครั้ง

2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ว่าข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ตรงตามสิ่งที่ต้องการศึกษา ถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาตาม กรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ เพื่อทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.5 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และความเหมาะสม ของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) หรือค่าดัชนีความสอดคล้องมาคำนวณเพื่อหาความถูกต้องของเครื่องมือและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยได้ค่าตามความสอดคล้องมีค่า (IOC: Index of Item – objective Congruence) อยู่ในช่วง 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าระหว่าง 0.67 - 1.00

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าความ เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990). ซึ่งมีเกณฑ์การตัดสินใจค่าความเชื่อมั่น ถ้ามีค่า 0.80 ขึ้นไป แสดงว่า แบบสอบถามนั้นถือว่าใช้ได้ ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

3. สมมติฐานการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือไปยังสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 แต่ละแห่งด้วยตนเอง

4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

4.5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะดำเนินการเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยสถิติ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยการคำนวณหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์สมรรถนะของผู้เรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายตามเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

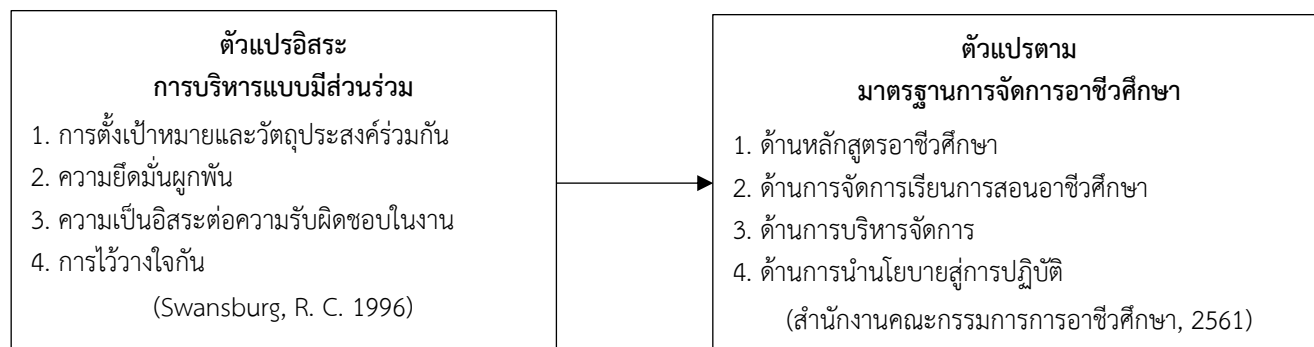
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 การวิเคราะห์การบริหารหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสวอนเบิร์ก (Swansburg Russell C., 1996) ซึ่งประกอบด้วย 1.การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2.ความยึดมั่นผูกพัน 3.ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4.การไว้วางใจกัน เป็นตัวแปรต้นของการวิจัย ส่วนตัวแปรตามจะเป็นไปตามมาตรฐานอาชีวศึกษาของ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561) ด้านมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีตัวแปรที่ส่งผลและสามารถเขียนเป็นภาพอธิบายดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 60.37 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 37.33 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 76.04 มีตำแหน่งครู จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 93.55 มีประสบการณ์ทำงาน 4-6 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.69) รองลงมาได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.72) ส่วนด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.68) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 โดยภาพรวม

ที่	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.28	0.72	มาก	3
2.	ด้านความยึดมั่นผูกพัน	4.30	0.72	มาก	2
3.	ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	4.31	0.69	มาก	1
4.	ด้านการไว้วางใจกัน	4.27	0.68	มาก	4
	รวม	4.29	0.70	มาก	

2. ระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 โดยภาพรวม

ที่	มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	4.14	0.87	มาก	1
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	4.07	0.88	มาก	4
3.	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.11	0.86	มาก	3
4.	ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	4.13	0.82	มาก	2
	รวม	4.11	0.85	มาก	

มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านด้านหลักสูตรอาชีวศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.87) รองลงมาได้แก่ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.82) ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.88) ดังตารางที่ 2

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) การไว้วางใจกัน (X_4) ความยึดมั่นผูกพัน (X_2) และความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.876 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.767 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R^2_{adj}) เท่ากับ 0.763 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ 7.083 ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถพยากรณ์มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ได้ร้อยละ 76.70 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5

รูปแบบ	ตัวแปรทำนาย	R	R ²	R ² _{adj}	R ² _{change}	SE est.	Fchange	P
1.	X1	0.802	0.643	0.642	0.643	8.701	387.712**	.000
2.	X1 , X ₄	0.857	0.735	0.732	0.092	7.518	74.003**	.000
3.	X1, X ₄ , X ₂	0.869	0.735	0.752	0.020	7.239	17.838**	.000
4.	X1, X ₄ , X ₂ , X ₃	0.876	0.767	0.763	0.011	7.083	10.450**	.001

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลจากรายงานผลทางสถิติการศึกษาค้นนี้สามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปของคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ ได้แก่

$$Y' = 18.997 + 1.527 (X_1) + 1.196 (X_4) + .961 (X_2) + .923 (X_3)$$

การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่

$$Z_{Y'} = .325 Z_{X_1} + .297 Z_{X_4} + .191 Z_{X_2} + .173 Z_{X_3}$$

อภิปรายผล

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน รองลงมาได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน ส่วนด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 มีความมุ่งเน้นการให้อิสระในการดำเนินงานของครู ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมทำงานกับผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ในการสั่งงานให้เหมาะกับงานของครูแต่ละบุคคล สามารถสนองตอบความต้องการการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก โดยผู้บริหารแสดงบทบาทเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กล้าตัดสินใจในงานของตนเองชัดเจน กล้าคิด กล้าทำ

และยอมรับความเสี่ยง ทบทวนและเติมใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวุฒิ เยี่ยมสวัสดิ์ (2563) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอกระทุ่มแบนจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถนำมาอภิปรายผลด้านที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระแก่ครูให้มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสามารถตัดสินใจในงานของตนเอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนองตอบความต้องการด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระแก่ครูให้มีความรับผิดชอบในการทำงาน ให้การตัดสินใจในงานของตนเอง มีการใช้อำนาจสั่งงานเหมาะสมกับหน้าที่ เพื่อตอบสนองต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษาวางโครงสร้าง ระบบงาน หรือข้อกำหนดบางประการที่ทำให้ตอบสนองความต้องการของครูได้อย่างเต็มที่ในทุกบริบท โดยเฉพาะในส่วนที่ครูต้องการความยืดหยุ่นสูงในการดำเนินงานหรือการตัดสินใจ ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน สื่อสารและการรับฟังความคิดเห็นจากครู ซึ่งสอดคล้องกับ แก้วภัทรา จิตรอักษร และคณะ (2565) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

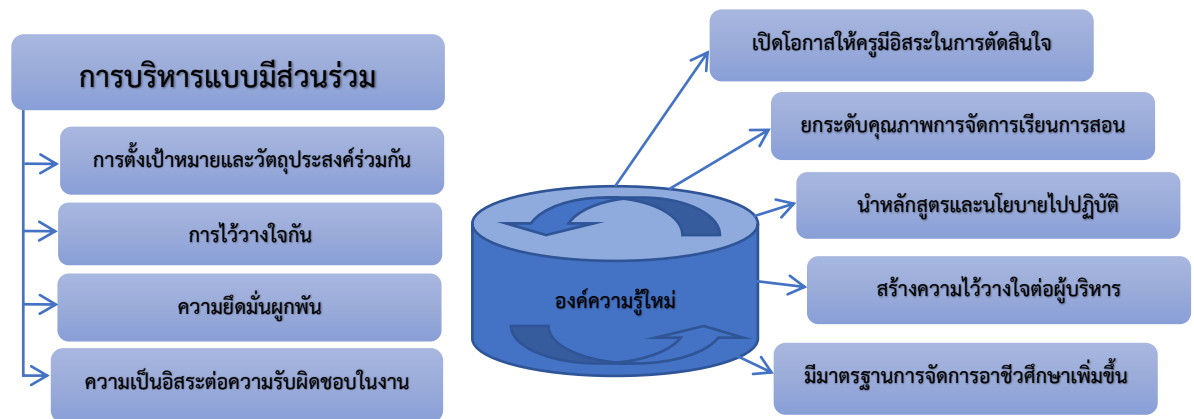
จากผลการวิจัยมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสามารถนำมาอภิปรายผลด้านที่โดดเด่นมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมด้านทักษะชีวิตและทักษะปฏิบัติก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนด บริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาให้สอดคล้องกับอาชีพให้ผู้เรียนได้เรียนระบบทวิภาคีได้ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพหรือฝึกอาชีพหรือเตรียมความพร้อมด้านทักษะชีวิตและทักษะปฏิบัติก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ อนุวัตร อินทนชิตจ้อย (2562) พบว่า การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยภาพรวม พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X1) การไว้วางใจกัน (X4) ความยึดมั่นผูกพัน (X2) และความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.876 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.767 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R²adj) เท่ากับ 0.763 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEest) เท่ากับ 7.083 ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถพยากรณ์มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา ได้ร้อยละ 76.70 สอดคล้องกับ นิตยา เกตุแก้ว และมังกร หริรักษ์ (2567) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการตัดสินใจ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .985 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 97.00 (R²=.970)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการศึกษา ครอบคลุม 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การไว้วางใจกัน ความยึดมั่นผูกพัน และความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ องค์ความรู้ใหม่ที่ค้นพบ

คือ รูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ครูมีอิสระในการตัดสินใจ ร่วมตั้งเป้าหมาย และมีความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร จะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืน ทั้งยังเสริมสร้างความผูกพันภายในองค์กร และความไว้วางใจต่อผู้บริหาร อันเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษามีแนวโน้มอยู่ในระดับมากอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในมิติของความเป็นอิสระในการรับผิดชอบ ผู้บริหารมีแนวโน้มเปิดโอกาสให้ครูตัดสินใจได้เองในขอบเขตงานที่รับผิดชอบ ส่งผลให้ครูมีแรงจูงใจและความมั่นใจในการดำเนินงาน ส่วนมิติที่ยังต้องการการส่งเสริมเพิ่มเติมคือด้านการสร้างความไว้วางใจกัน ซึ่งมีระดับต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับมิติอื่น ๆ

ระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาเชิงระบบของแผนการเรียนรู้และความสอดคล้องกับทักษะวิชาชีพจริง อย่างไรก็ตาม ด้านการจัดการเรียนการสอนยังมีช่องว่าง โดยเฉพาะในเรื่องของทรัพยากรและครุภัณฑ์สนับสนุนที่ยังไม่ทั่วถึง จึงเป็นจุดที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อยกระดับมาตรฐานอย่างยั่งยืน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาการวิเคราะห์เชิงปริมาณ พบว่า ตัวแปรด้านการตั้งเป้าหมายร่วมกันเป็นตัวแปรทำนายที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา รองลงมาคือ ความไว้วางใจ ความผูกพัน และความอิสระตามลำดับ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในเชิงกลยุทธ์ระหว่างผู้บริหารและครู ไม่เพียงแค่ส่งผลต่อการดำเนินงานเชิงโครงสร้าง แต่ยังส่งผลทางจิตวิทยาการทำงานและความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการสร้างความไว้วางใจกัน แสดงออกถึงการยอมรับและเคารพความคิดเห็นของครูโดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ ในช่องทางที่หลากหลาย เช่น กล้องรับความคิดเห็น พูดคุยส่วนตัว หรือแบบสอบถามภายใน เพื่อให้ครูรู้สึกว่าความคิดเห็นของตนมีคุณค่าและได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังโดยไม่สามารถเกิดขึ้นได้เพียงแค่คำพูดหรือคำสั่งจากผู้บริหาร แต่ต้องอาศัยการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่สม่ำเสมอ ความจริงใจในการทำงานร่วมกัน และการให้เกียรติในบทบาทของกันและกันอย่างเท่าเทียม

1.2 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีความใกล้เคียงกับสภาพการทำงานจริง โดยจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาคี หรือฝึกประสบการณ์ในสถานการณ์จริง ซึ่งจะทำให้ นักเรียนได้รับความรู้และทักษะที่ตรงกับสายอาชีพ วางแผนการพัฒนาครูในทุกมิติ ทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถาบันการศึกษาหรือสถานประกอบการอื่น ๆ เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพการยกระดับมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษานั้น ผู้บริหารต้องมีบทบาทเชิงรุกในการสร้างระบบการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับทิศทางของตลาดแรงงาน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคที่โลกอาชีพเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.3 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนาตนเอง ในด้านความเป็นอิสระ ต่อความรับผิดชอบในงาน ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และด้านการไว้วางใจกัน เป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 5 ในสังกัดอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของโรงเรียนเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จของโรงเรียนทางด้านการงบประมาณและด้านการบริหารจัดการ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษากับปัจจัยอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- แก้วภักธา จิตรอักษร, พิชราวลัย สังข์ศรี และ พรศักดิ์ สุจริตรักษ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 23(1), 249-261.
- นิตยา เกตุแก้ว และ มังกร หริรักษ์. (2567). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้านการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้. *วารสารนวัตกรรม การจัดการศึกษาและการวิจัย*, 6(2), 303-316.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยวุฒิ เยี่ยมสวัสดิ์. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร*. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธนบุรี).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). *การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อนุวัตร อินทนิตจชัย. (2562). *การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง*. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw – Hill.
- Swansburg, R. C. (1996). *Management and Leadership for Nurse Managers*. Boston: Jones and Bartlett.